

The logo of the Finnish Federation of Publishers (FFF) is a circular emblem. It features a white laurel wreath on a light blue background. Inside the wreath, there is a stylized white bird (likely a swan or goose) in flight, and below it, the letters 'FFF' in a bold, white, sans-serif font. At the bottom of the wreath, there are three white books stacked horizontally.

VUODEN 2013 VAARATILANTEET

Kimmo Paularanta

SISÄLTÖ

- YLEISTÄ
- VAARATILANNEILMOITUS
 - VV
 - LOUKKAANTUMISET
- MUUT VAARATILANTEET
 - HUOMIOITA
 - JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

HYPYT JA VAARATILANTEET

HYPPYJÄ YHTEENSÄ 55179

		OPPILAAT			A / D			TAN		K	YHTEENSÄ		
		Hypyt	Vtil ilm	Hyp/vtil	Hypyt	Vtil ilm	Hyp/vtil	Hyp	Ilm	Ilm	Hypyt	Vtil ilm	Hyp/vtil
YHTEENSÄ		6137	57	108	44364	106	419	2339	5	4	55179	172	321

YLEISTÄ

- Hyppyjä oli enemmän kuin vuonna 2012
 - TOT 7949 (17%) enemmän, yhteensä 55179
 - A/D 7119 (19%) enemmän
 - OPP 710 (13%) enemmän
 - tandemeita 60 (2,6%) enemmän
- Raporttien lukumäärä lisääntyi
- TOT 19 (12%) enemmän, A/D 24 (29%) enemmän
 - OPP 3 (5%) vähemmän
 - TANDEM 5 (50%) vähemmän

VAARATILANNEILMOITUS

- On turvallisuuden parantamisen kannalta tärkeä asiakirja, täytä se huolella
 - kaikki vaaditut ja oleelliset tiedot mainittava
 - jos asiat muuttuvat (esim. loukkaantuminen) => täydennysraportti
 - selkeä kertomus tapahtuneesta
 - Mitä tapahtui?: Käännös liian matalalla, jolloin osuin maahan
 - Miksi näin tapahtui?: Liian matalan käännöksen takia
 - Miten tapahtuma olisi ollut vältettävissä?: En olisi tehnyt käännöstä enää
 - **V. 2013 hyvin täytetty, ei suuria mysteerejä** 😊

Vaasa 14.9.2013

- Hyppääjällä oli D-lisenssi
 - hyppyjä yli 1000
 - THM (2010) ja VPK (2012/2013)
- Päävarjo Icarus Extreme VX 79, sk 2,45
 - hyppykalusto oli tarkastettu asianmukaisesti ja tarkastusjaksot olivat voimassa
- Swoophyppy
 - ”itseoppinut”, satoja hyppyjä ko. varjolla
 - runsaasti kokemusta swooppaamisesta ja perehtynyt lajiin
 - pelkkien swoophyppyjen määrä ei ole tiedossa

Vaasa 14.9.2013

- Vauhdinottona 360° käännös, myötätuulilasku
- Joko vauhdinotto alkoi liian matalalta tai syöksy oli epätasainen
- Hyppääjä ei ehtinyt oikaista lentoa riittävästi, vaan iskeytyi maahan erittäin kovalla vauhdilla
 - kädet olivat takimmaisilla lähestyttäessä maata
- Sää oli hyvä hyppykeli
- Syyskispäivä, paikalla oli paljon hyppääjiä ja muuta väkeä
 - ei kisahyppy

Vaasa 14.9.2013

- Riskit tunnetaan, tällä hypyllä ne konkretisoituivat
- Tapausta tutkivan poliisin, Mika Vesasen terveiset hyppääjille:

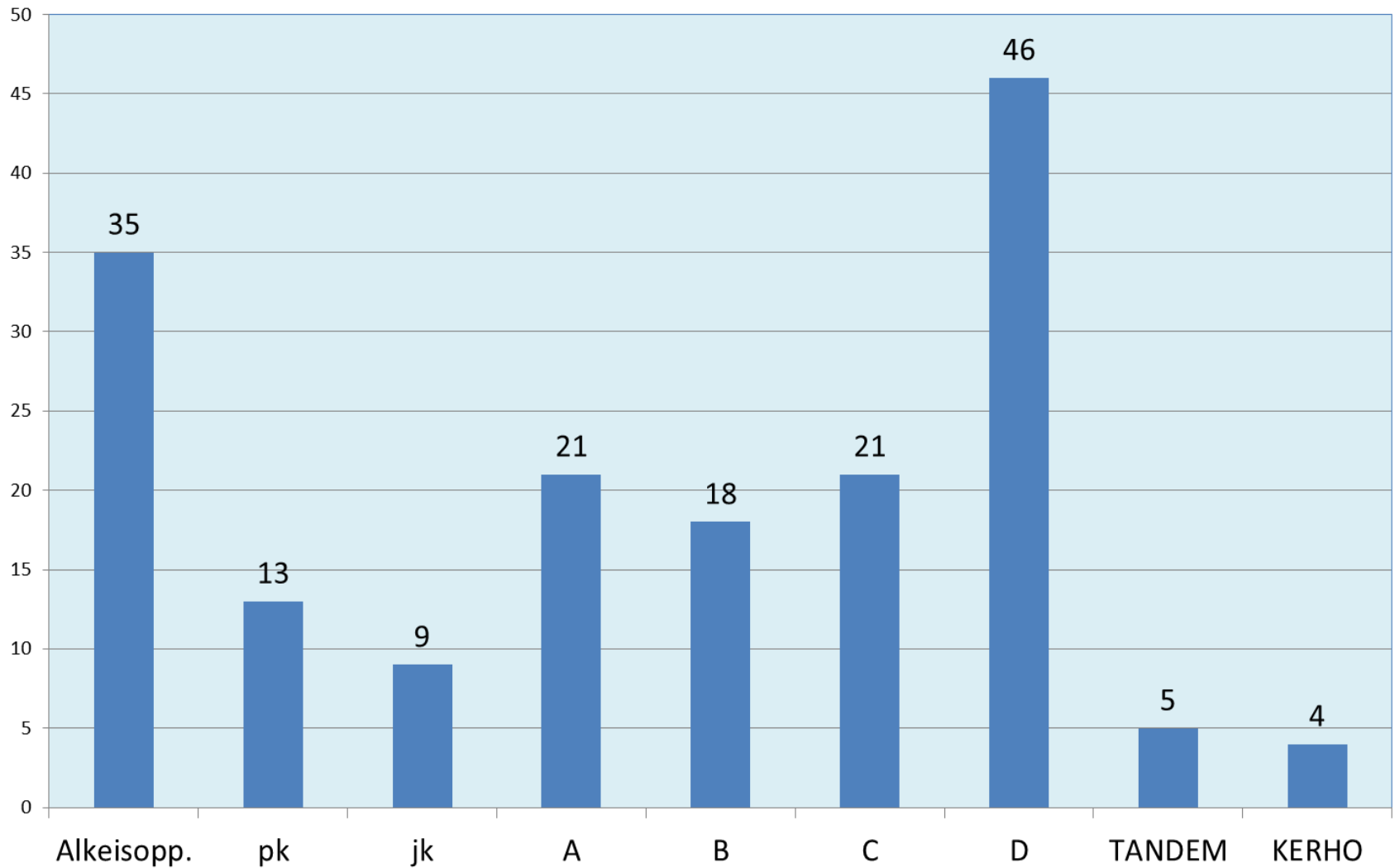
”Jätä hieman marginaalia –
tilaa odottamattomalle.”

Suomen Ilmailu ja: FAX (09) 3509 3440, Puh. (09) 3509 340, Opetusmuutostietokeskus: Puh. (H24) 050 - 5112 112

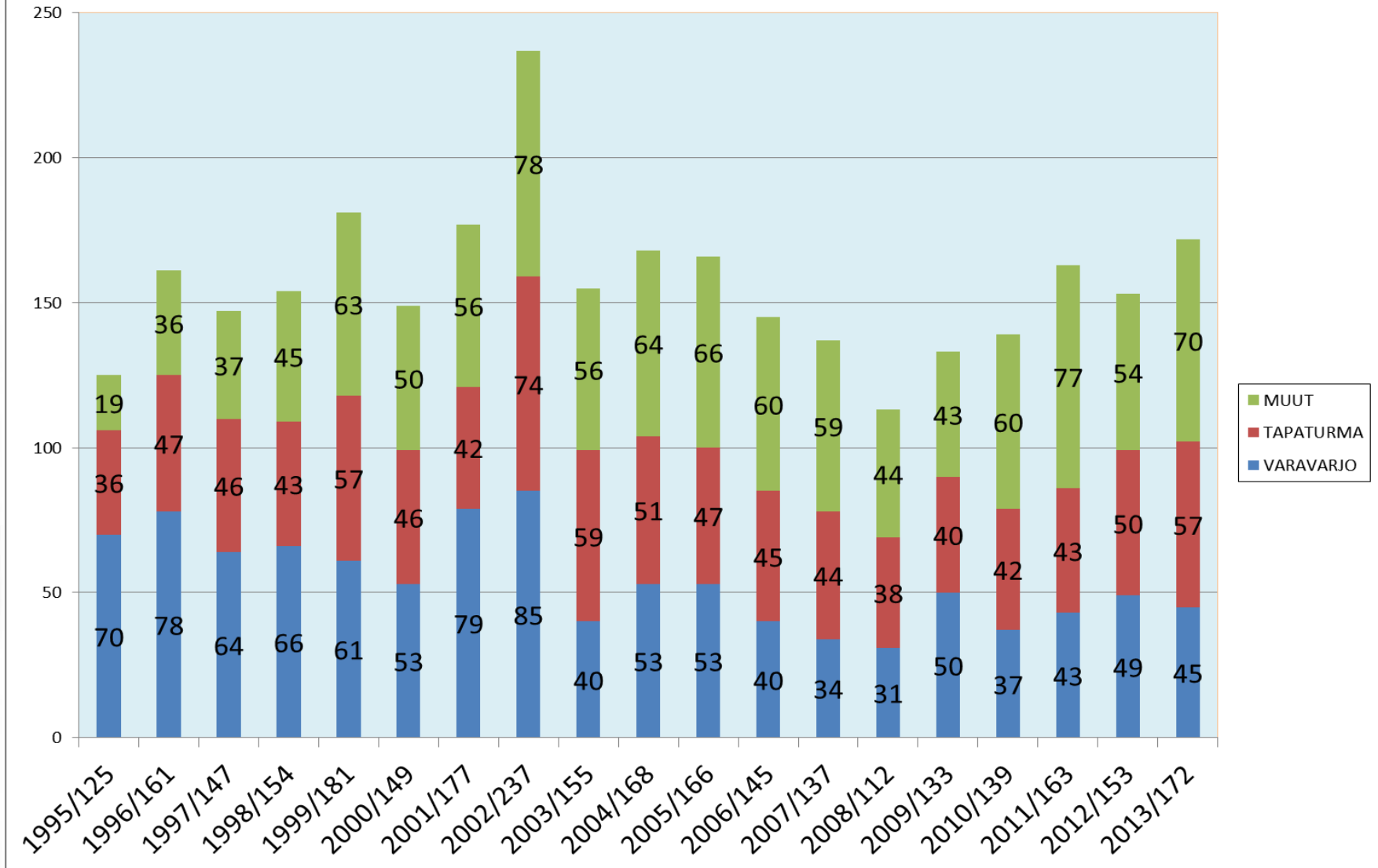
[illegible]

KPL ILMOITUKSIA / LUOKKA 2013

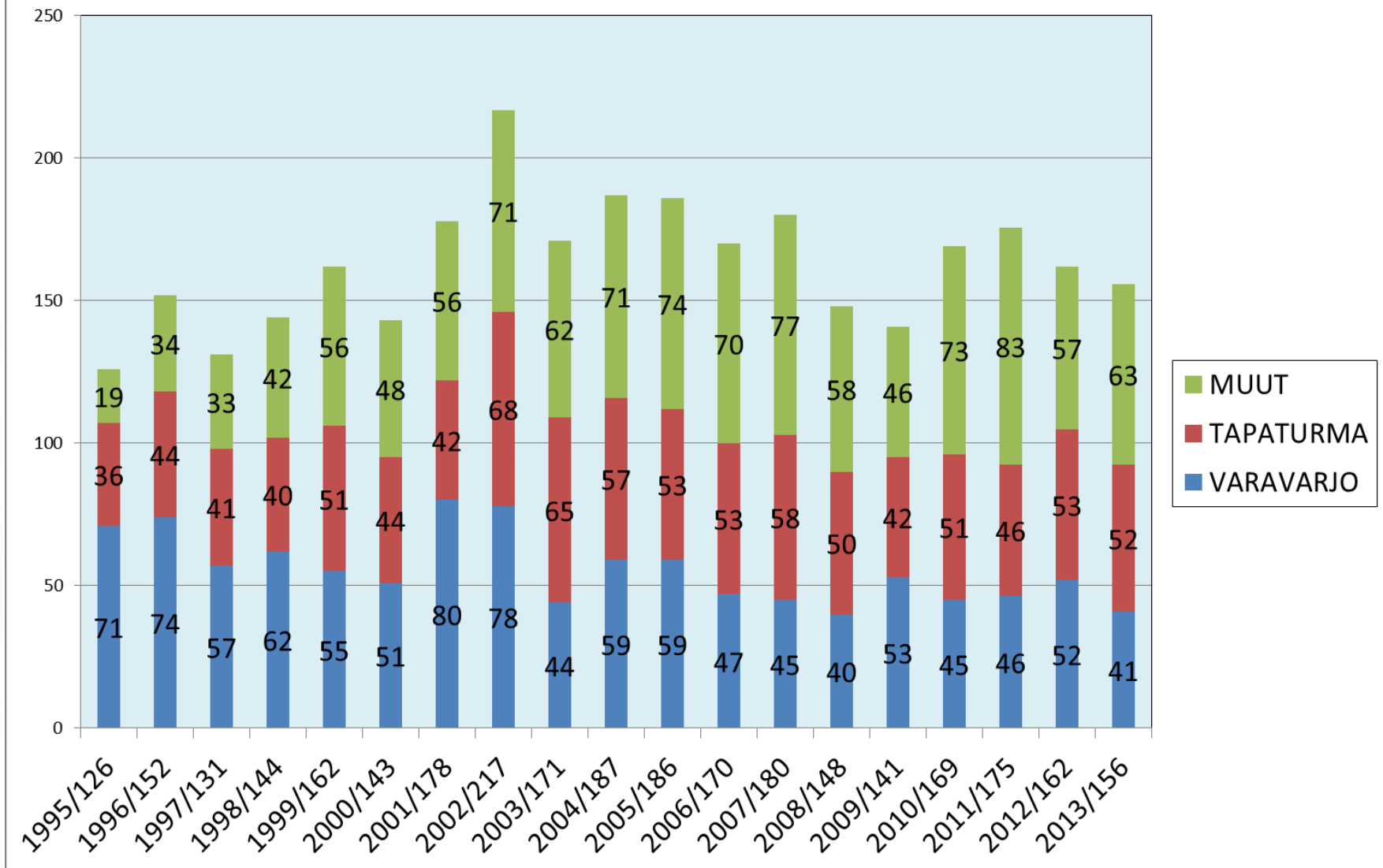
yhteensä 172

SYYT 1995 - 2013

SYYT SUHTEUTETTUNA 50 000 HYPPYYN

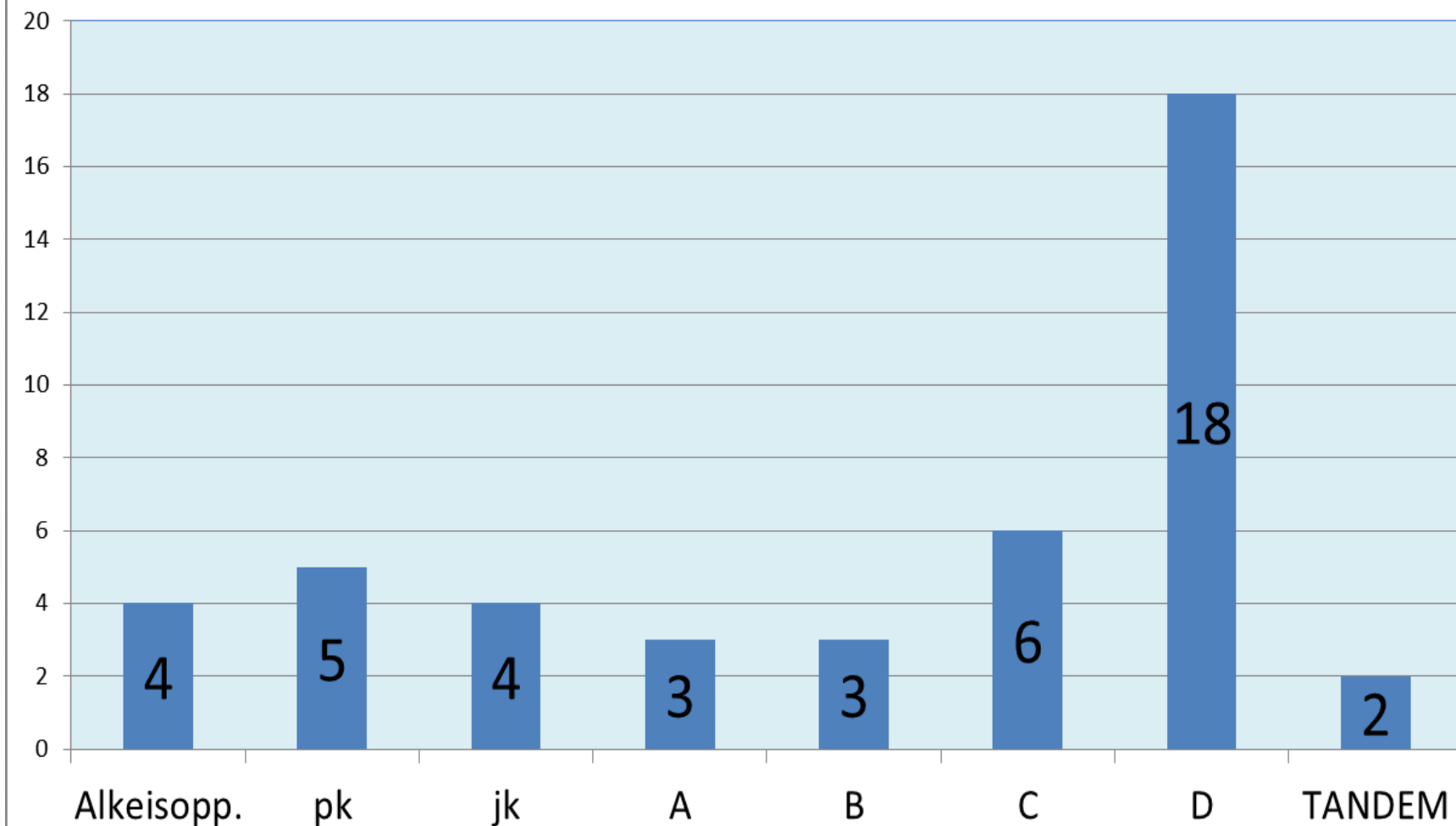

Varavarjo

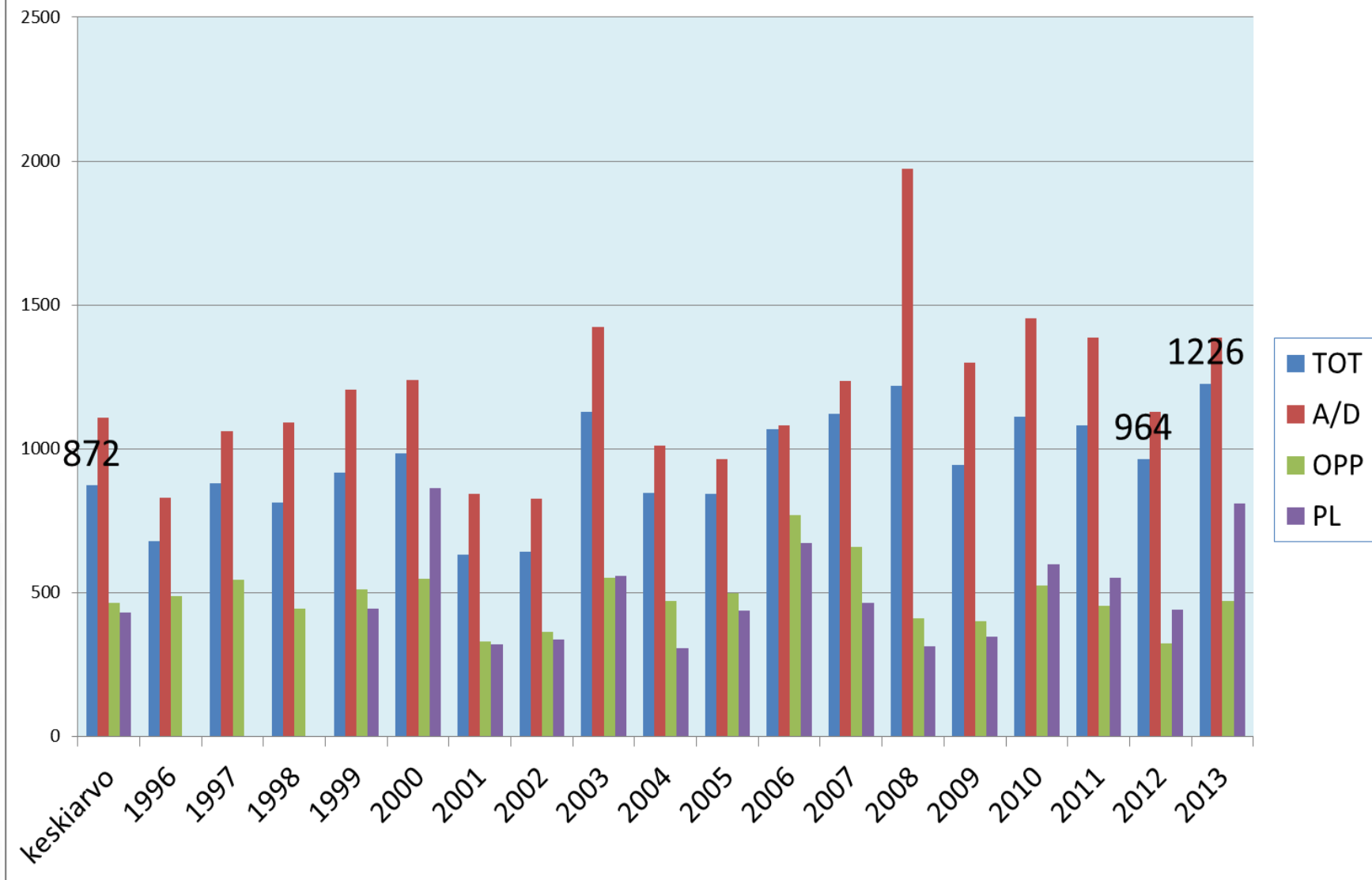

VV / LUOKKA 2013

yhteensä 45 kpl

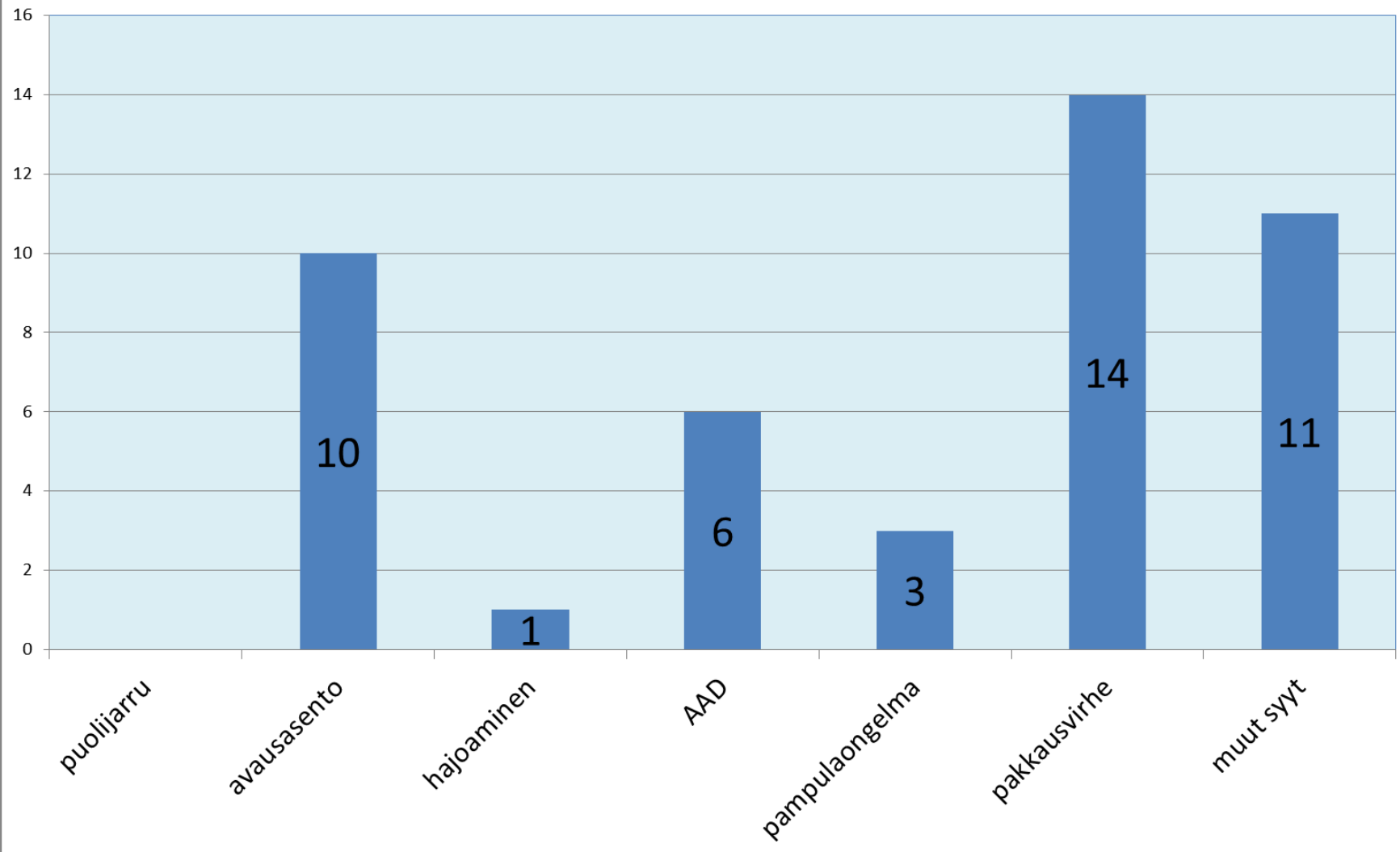

VV:n KÄYTTÖVÄLI 96-13

VARAVARJON KÄYTÖN SYYT 2013

yhteensä 45

Varavarjo

- Varavarjoa käytettiin 45 kertaa
 - alkeisoppilaat 4
 - lentävän varjon tunnistaminen, asento, kierre
 - pk-vaihe 5
 - pampulaongelmia ja pakkausvirheitä
 - jk-vaihe 4
 - pampulaongelmia, olkapää sijoiltaan
 - tandem 2
 - sidespin, jota ei saanut pysäytettyä
 - kova avaus → ohjauspunos sotkussa sliderin alapuolella noin 1,5 metriä kuvusta

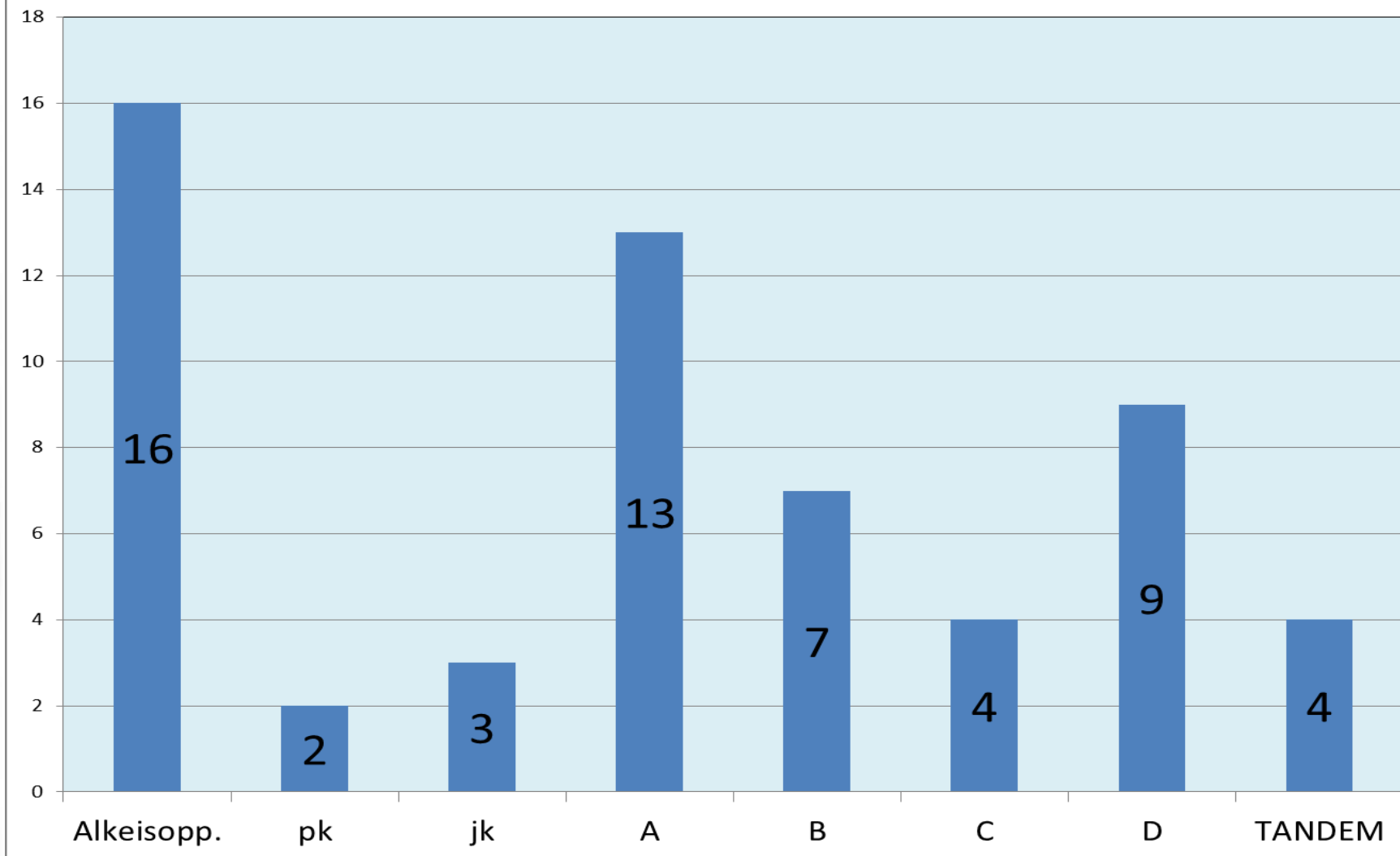
- A-lisenssi 3
 - pakkausvirheitä 2, pintoihin
- B-lisenssi 3
 - pakkausvirheitä 2, törmäys → tajunnan menetys
- C-lisenssi 6
 - pakkausvirheitä, avausasento, pampula, pintoihin
- D-lisenssi 18
 - 10/2011; 20/2012
 - ilmoitusten mukaan 7 kertaa ongelma oli avausasento
 - 6 pakkausvirhettä
 - swooppaajilla kierrettä avauksessa
 - punos katkesi avauksessa
 - huono heitto → kaksi varjoa auki
- Samalla hypyllä? Ks. dia 21.

- Pallohypyllä varjon varassa cypress pamahti ja kahdella kuvulla laskeutuminen ongelmitta pellolle.
Huono korkeuden tarkkailu. Syynä oli kokemattomuus ja oma...
- Päävarjo lensi jo normaalisti hetken aikaa, jonka jälkeen Cypres laukaisi myös varavarjon. 2-way pallohypyllä suorittaminen ilmassa kesti liian pitkään, jolloin avauskorkeus oli liian matalalla. Hyppykorkeus n. 1300m. Korkeuden tarkkailua ei oltu unohdettu, mutta head up lentäminen pudotti koroa turhan nopeasti. Tilanne oli koko ajan hallinnassa, eikä aiheuttanut minkäänlaista paniikkia. Toistan vielä itseäni ja sanon että päävarjo lensi jo hyvän tovin ennen vv:n aukeamista. Tilanteeseen vaikutti myös kummankin turhan kova hinku päästä taas taivaalle treenaaman kesän kilpailuihin.

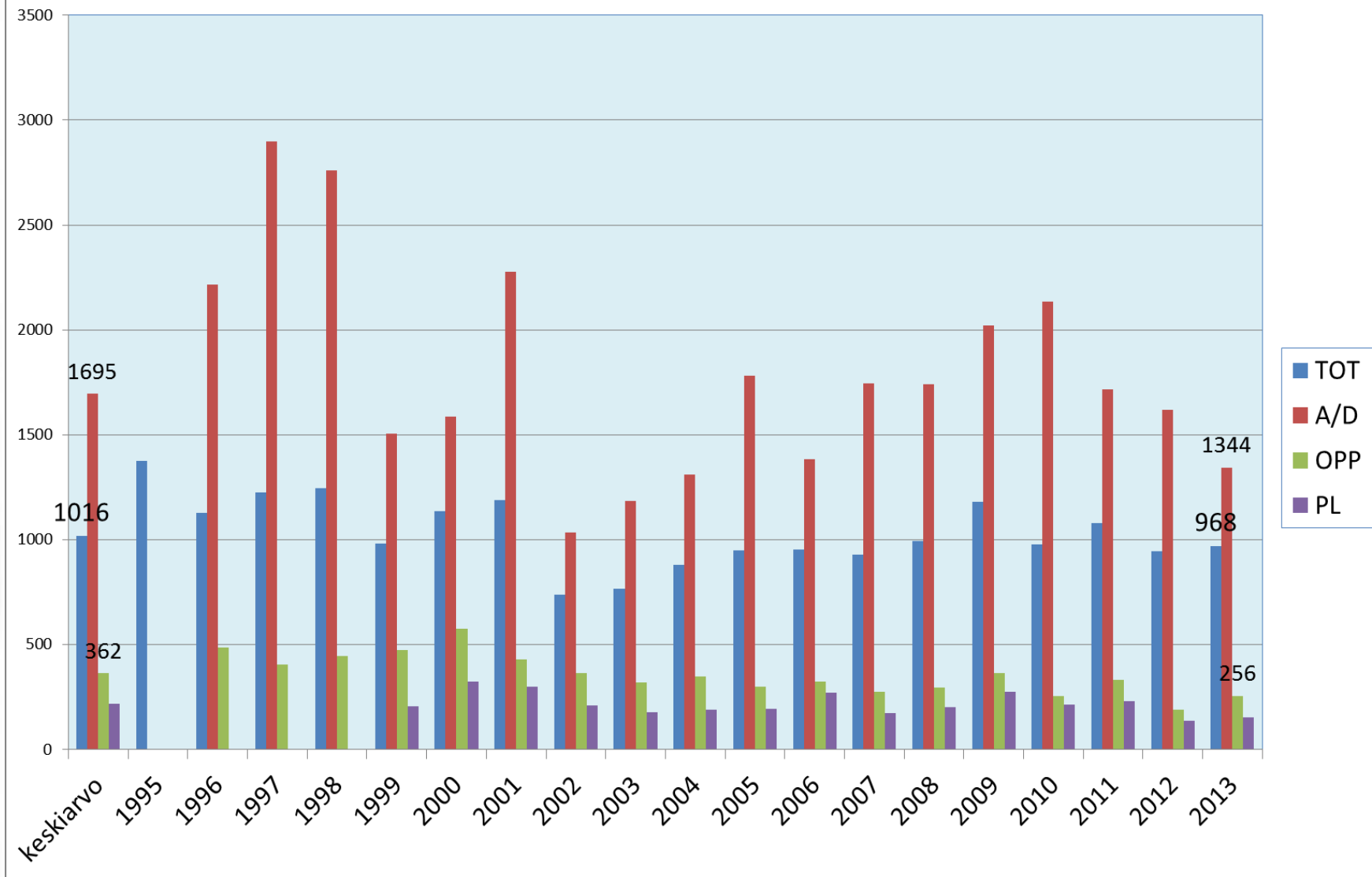
Loukkaantumiset

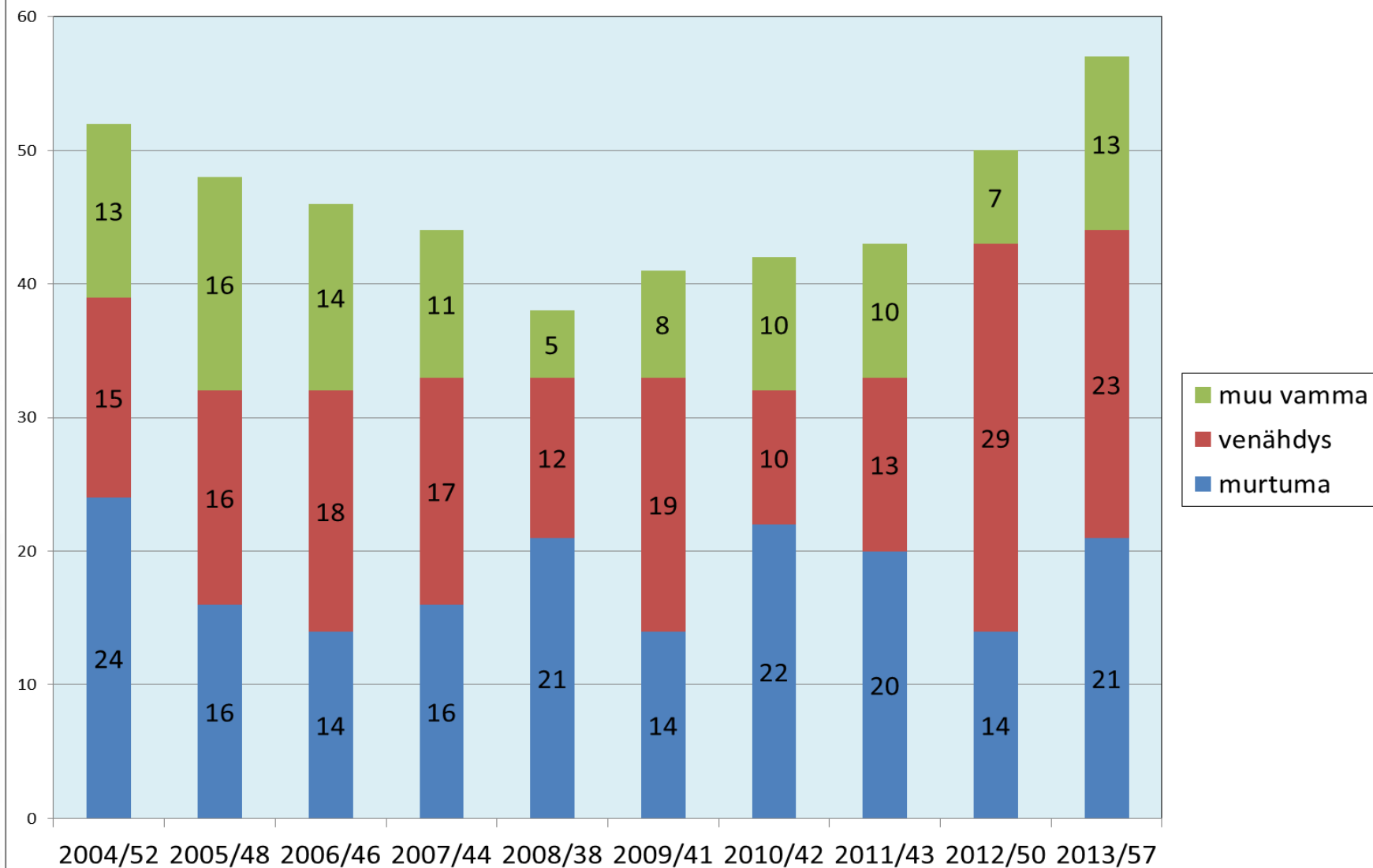
TAPATURMA / LUOKKA 2013 yhteensä 57 (1 x 2 paikkaa, 2 x 2 vammaa)

LOUKKAANTUMISVÄLI HYPPYINÄ

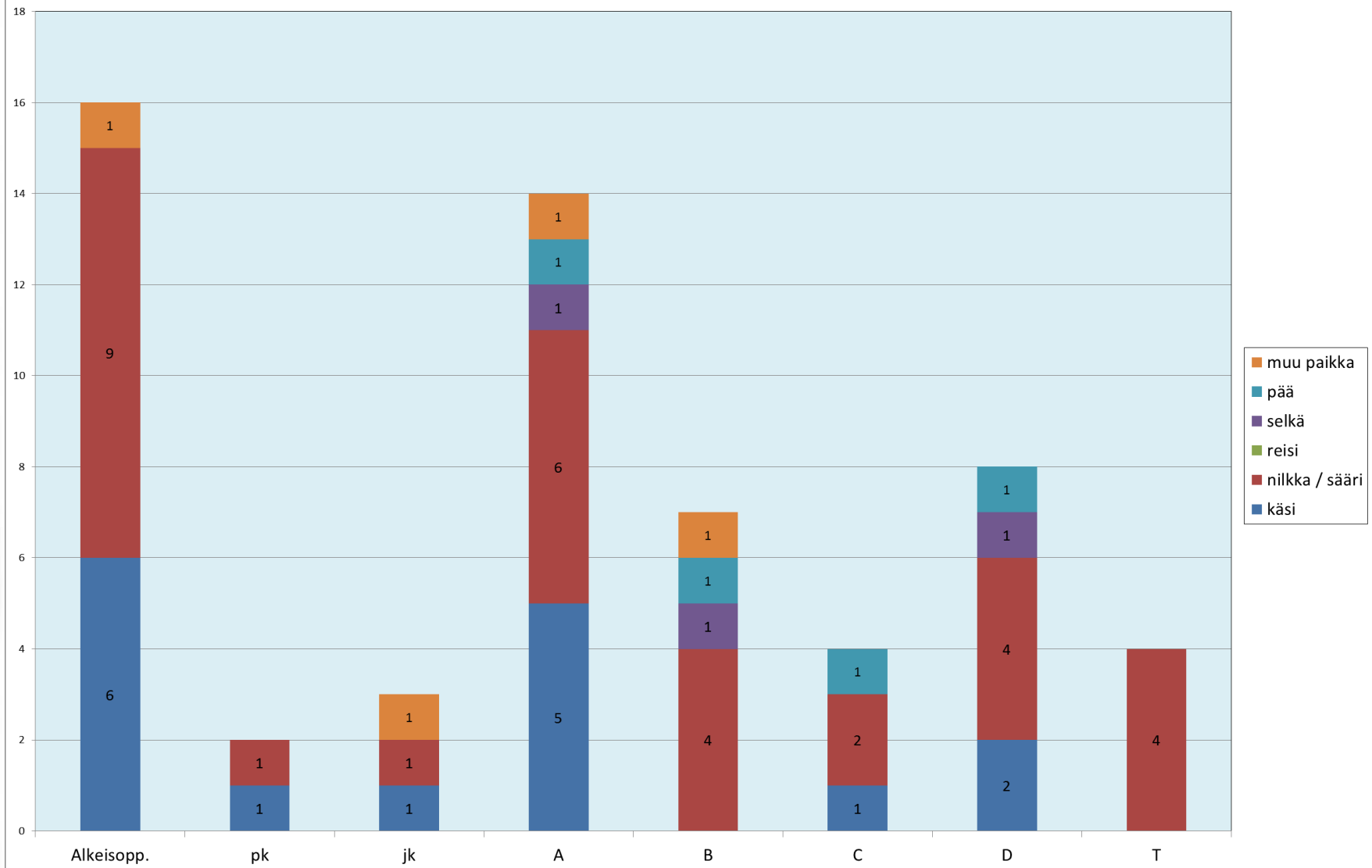

VAMMAN LAATU 04-13

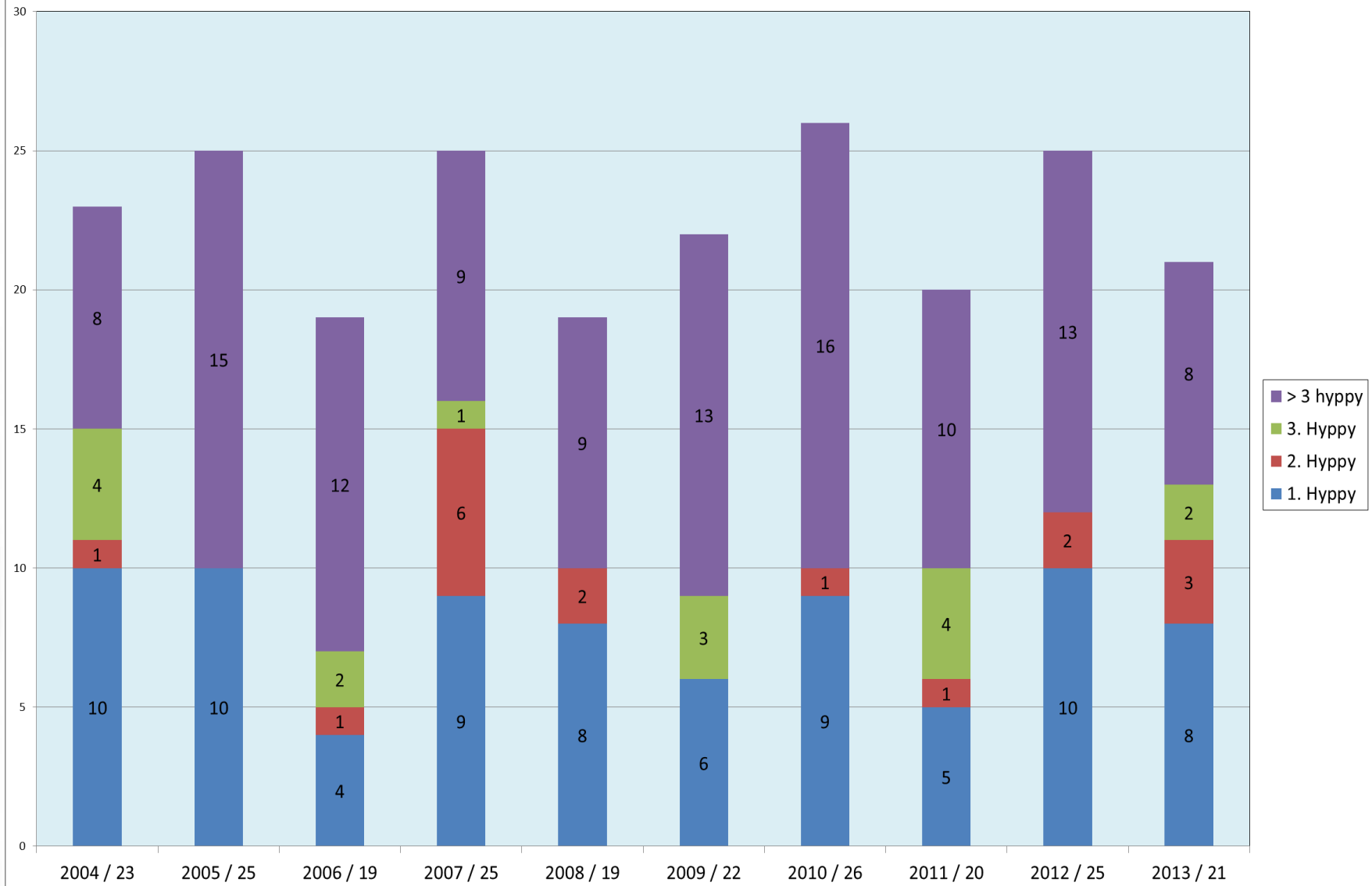

VAMMAUTUNUT PAIKKA LUOKITTAIN 2013

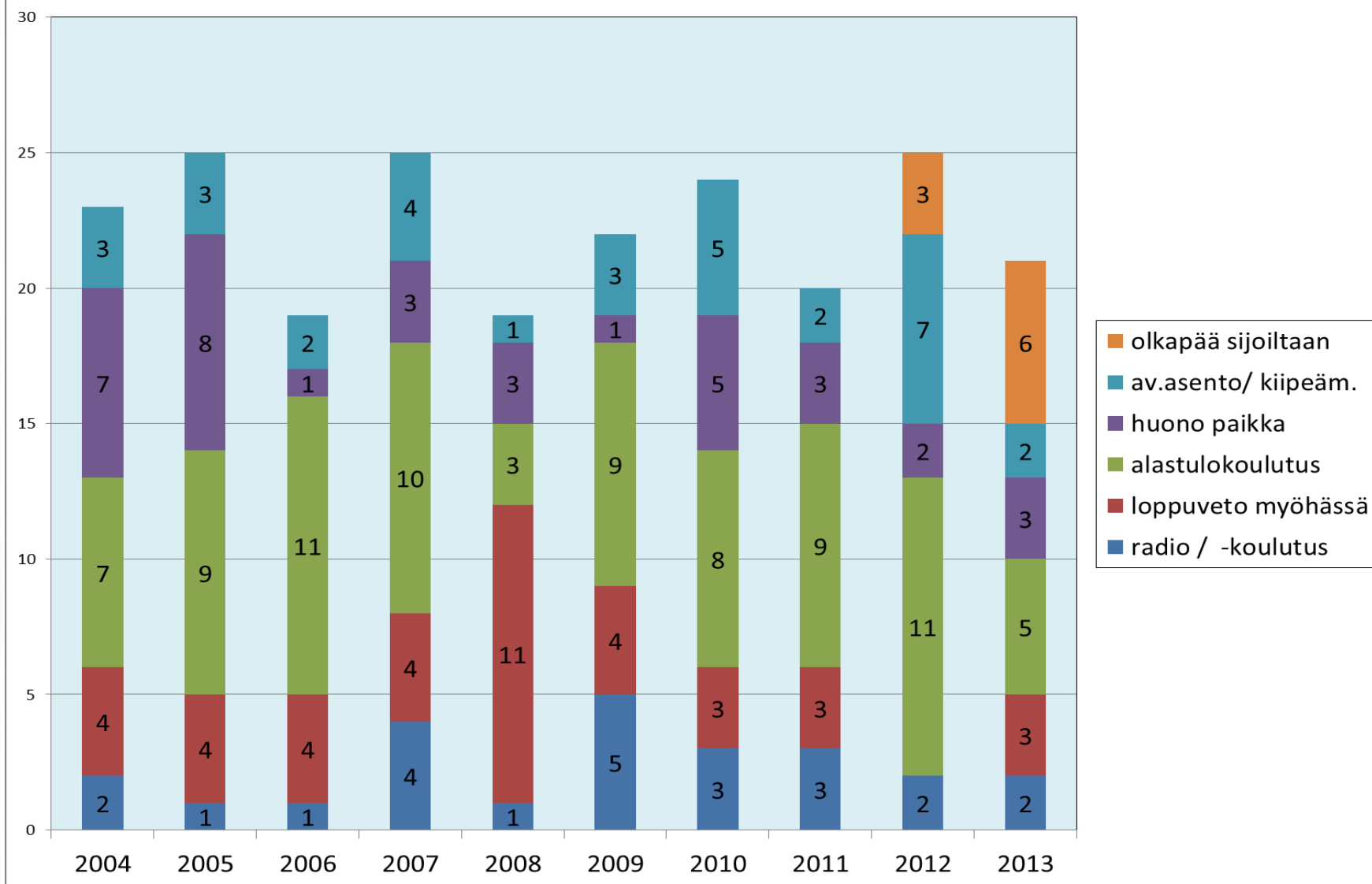
yhteensä 58 (2 x 2 paikkaa)

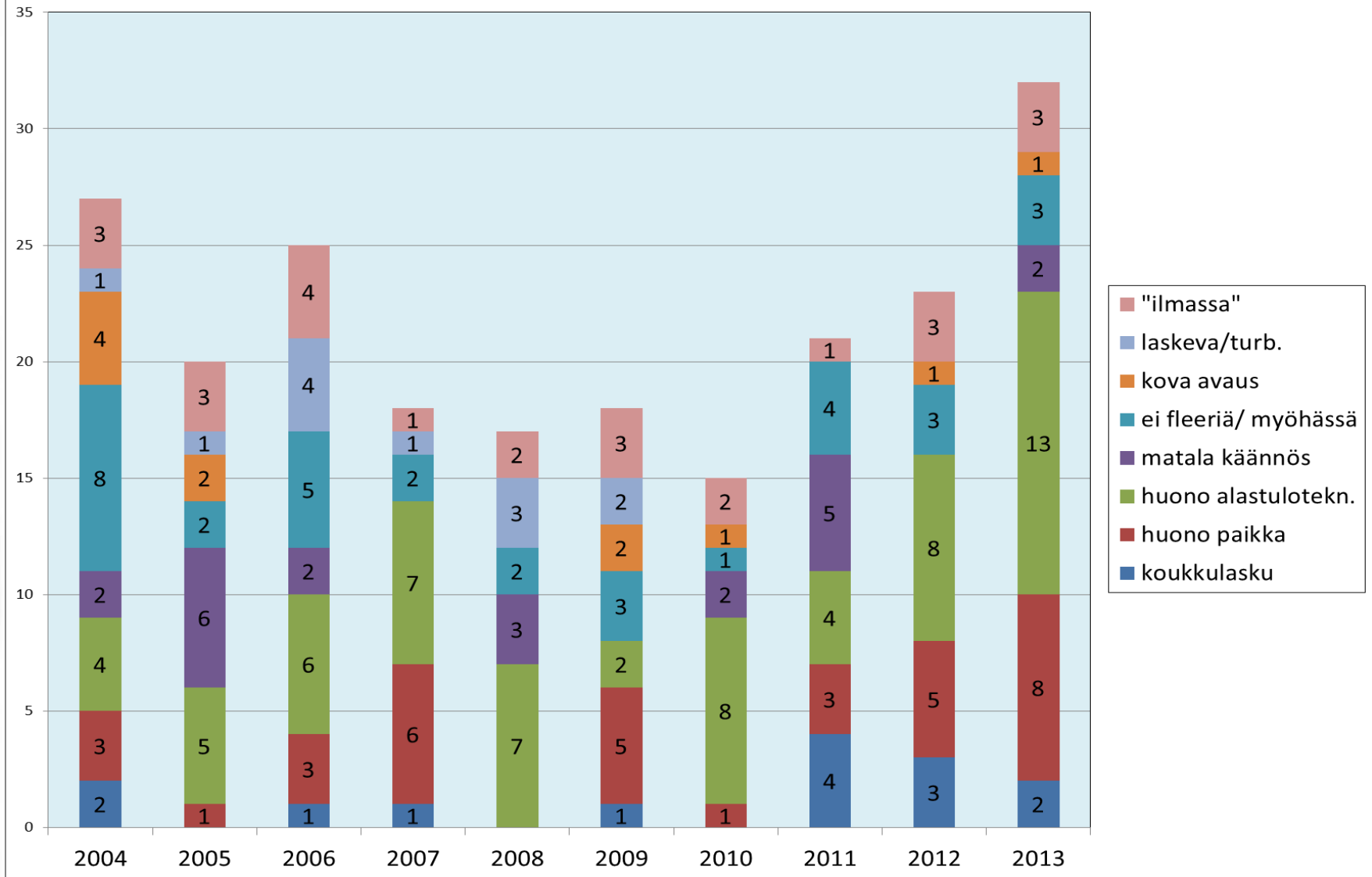
OPPILASLOUKKAANTUMISET / HYPPYMÄÄRÄ 04-13

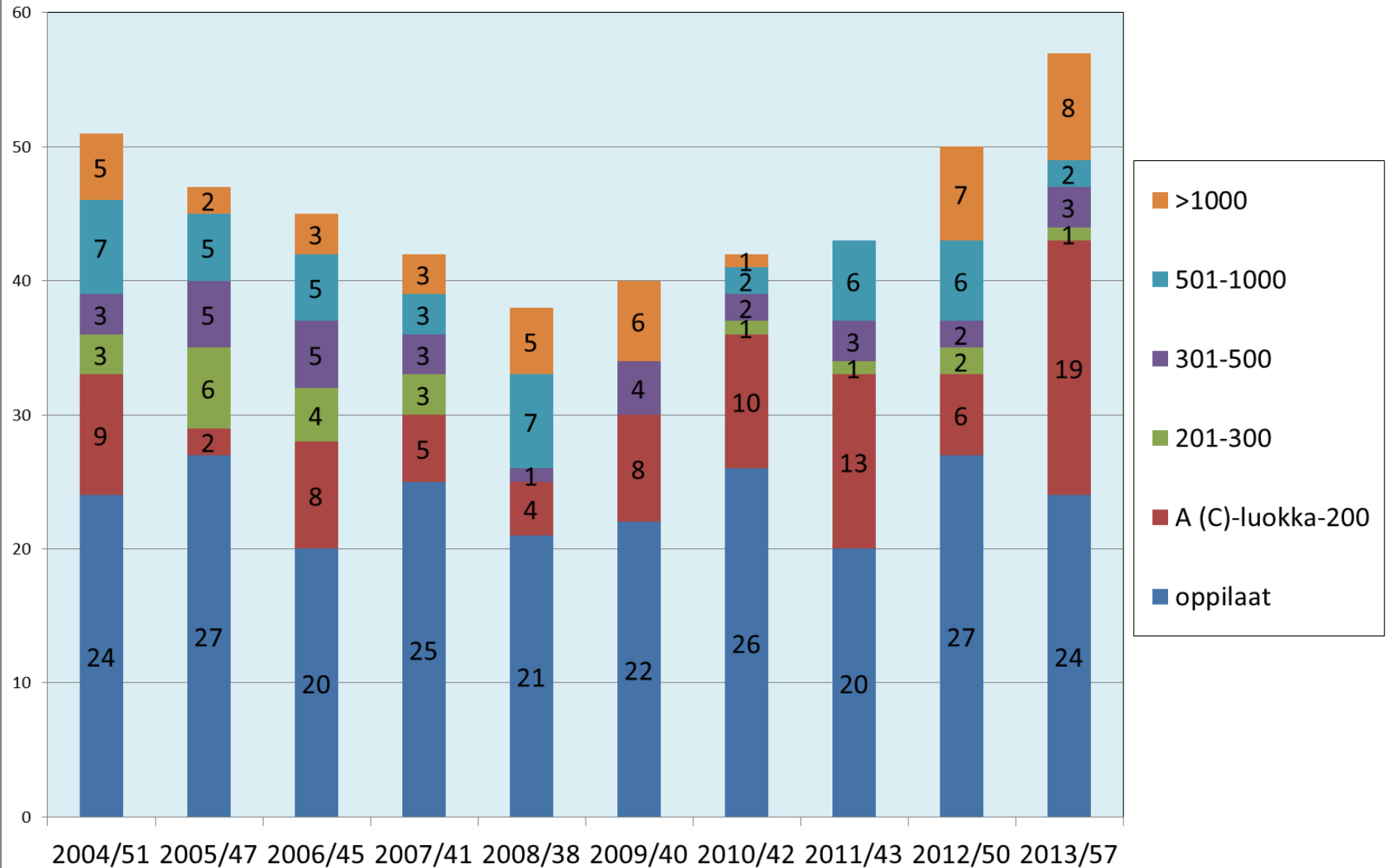
TAPATURMIEN SYYT / OPPILAAT 04-13

TAPATURMIEN SYYT / A-D 04-13

TAPATURMAT / HYPPYKOKEMUS (sis. TAN) 04-13

JUMPS PER FATALITY

Hyppymäärät / kuolemaanjoht. onn.		
1990	52586	0
1991	53453	0
1992	54732	0
1993	64167	3
1994	47998	1
1995	49546	1
1996	52980	0
1997	56287	1
1998	55030	0
1999	57536	0
2000	51970	1
2001	49828	1
2002	54605	1
2003	45153	1
2004	44848	1
2005	44603	0
2006	42775	0
2007	38093	0
2008	37786	0
2009	47261	0
2010	41095	0
2011	46450	0
2012	47230	0
2013	55179	1
YHT	1191191	12

- Riskitekijä I
1990-2013
1 : 99 266 hyppyä
- Riskitekijä I
viimeiset 10 vuotta
1 : 222 660 hyppyä
- Riskitekijä I
viimeiset 5 vuotta
1 : 237 235 hyppyä
- IPC - 37 maata viim.
10 vuotta 1 : 96 553

IPC:n tilastoista 2012

- Fatalities with jumper still having serviceable equipment; all 37 countries, 53 fatalities.
- 39 (85%) of the 53 fatalities happened with the jumper having at least one good parachute on his or her back.
- 22 (42%) of the 53 fatalities occurred after the successful deployment of the main parachute.
- These figures are arrived at through scrutiny of the reported data and the discounting of some fatalities, e.g. *main/reserve entanglements, apparent medical situations, and some other factors/situations.*

-
- The largest category - 10 (19% of 53), was *Fast Canopies – Intentional Fast landings*
 - The second largest grouping - 6 (11% of 53) was *Other Landing Errors*
 - The third largest grouping – two categories at 5 each (each 9% of 53) were *No or Low Main Canopy Activation* and *No or Low Cutaway & Reserve Activation*

Loukkaantumiset

- Oppilasloukkaantumisista 62 % (50% 2012) sattui 3 ensimmäisellä hypyllä
 - 76 % (64% 2012) alkeisoppilaille
 - syinä useimpiin loukkaantumisiin on ollut:
 - **huono laskeutumisasento ja löysä loppuveto, asento oli suurin ongelma**
 - **PL-oppilas* loukkaantui 152 hypyn välein**
 - » * PL-oppilas = PL tai novatasot 1-3
 - MITEN TILANNETTA VOISI KORJATA?
 - PITÄÄKÖ VAIN HYVÄKSYÄ, ETTÄ ”KUULUU LAJIIN”

- Oppilasloukkaantumisten kokonaismäärä väheni, vaikka hyppymäärä kasvoi 13%
- Peräti 6 tapausta, joissa olkapää lähti sijoiltaan
 - 2 kertaa kiivetessä streevalle (1. hyppy)
 - 1 novauh (1. hyppy)
 - 1 loppuvedossa (1. hyppy)
 - 1 suora uh ja 1 vapaassa sittiksessä

- Vakavia loukkaantumisia 1
 - oppilas, 42. hyppy (5. tällä päävarjolla), loppuveto liian korkealla, tasapainoansa noin 3 metrissä → lonkka edellä maahan. Murtuma kahdessa kohdassa. (jk-vaihe, Magellan 140, sk 1,13)

- A - D-lisenssin hyppääjien ”laskeutumisongelmat” ovat edelleen lisääntyneet
 - tuulen suunnan tarkkailu on unohtunut monelta → huono paikka sekä myötä- ja sivutuulilaskeutumiset
 - murtumien määrä kasvanut 13 (5/12)
 - vakavia loukkaantumisia 4 (3/12)

- ”Hypättiin fs-hyppy 2-way:nä hyppy meni kaikin puolin ok, kunnes varjon avauksessa tuli niin kova rykäisy, joka mursi selkärangan ja venäytti niskan! Syy oli se, että päävarjon slider oli unohtunut virittää! Ja ilmeisesti vapaassa mm. selkästabiiliin ja liu’un aikana jalkahihnat hieman löystyivät! Hyppy tapahtui lainavarjolla, joka oli valmiiksi pakattu, joten pakkauksen avaaminen maassa ja uudelleen pakkaaminen, että slider olisi varmasti tullut viritettyä [olisi ollut tarpeen]!”
- (A, 47. hyppy, Sabre2 190, sk 0,97)

- ” Kauden aloitushyppy. Laskeutumisessa kupu ei lähtenyt alkuvedosta vaakalentoon vaan tuli "läpi" fleeristä niin, että hyppääjä tuli maahan kovaa. Maahantuloasento näytti platalta katsottuna hieman istuvalta, jalkojen lisäksi iskun otti vastaan takapuoli, jolloin hyppääjä loukkasi selkänsä. Isku aiheutti murtuman 12. nikamaan eli ensimmäiseen rintanikamaan.
- Sää oli tapahtumahetkellä (iltapäivä) puuskainen (10 m/s, keskituuli 8 m/s) ja turbulenttinen ja keli haastava laskeutuessa. Talven jälkeen taukoa oli n. 7 kk, joten hyppääjä pohti ensin tovin kauden avausta koviin tuuliin toimittuaan aamupäivän maahenkilönä.

- Hyppääjä oli levännyt ennen hyppyä, mutta voi olla, että hyppyfiilis/olo oli silti kauden avaukseen väärä. Varjon varassa hyppääjä totesi turbulenssin nousevan todella korkealle ja valitteli kuvun käyttäytymistä jo useamman sadan metrin korkeudessa. Maassa hän totesi että hyppyjä pitäisi olla vain enemmän ettei näin kävisi. Voi olla, että fleerin ajoitusta olisi voinut korjata, toisaalta silminnäkijät sanoivat, että kupu ei lähtenyt vedosta ollenkaan vaakalentoon - eikä välttämättä hyppääjä olisi ehtinyt tehdä mitään. Rintanikama murtui.”
- (B, 80. hyppy, Sabre2 170, sk. 1,23)

- ”Hyppäsimme neljän muun kanssa, kaikki muut kokeneempia hyppääjiä. Tarkoituksena oli kokeneempien hyppääjien valmennuksessa harjoitella kulmahyppyä. Asentoni korkkasi ja lähdin ajautumaan vielä eteenpäin ja osuin alempana olevaan hyppääjään. Tässä vaiheessa vamma on todennäköisesti tapahtunut ja menetin tajuntani. Cypres lopulta aukaisi varavarjon. En itse muista tapahtumasta mitään.
- Kasvoista murtui yläleuka useammasta kohtaa sekä molemmat poskiluut.

- Kulmalentämisestä kokemusta on hyvin vähän, kokonaisuudessaan neljä aiempaa hyppyä. En hallinnut vartalon asentoa, kun yritin lähteä lähestymään alempana olevaa "kuvaa" ja menin selän kautta ympäri lopulta ollen pää alaspäin. Sinänsä tilanne oli minimoitu riskien osalta, viisi hyppääjää taivaalla, useampi kokenut mukana.
- (B, 147. hyppy, Sabre2 170, sk. 1,04)
- Toinen hyppääjä, johon osuin, myös kävi tajuttomana (lievä aivotärähdys ja retkahdusvamma niskassa), mutta virkosi vapaapudotuksen aikana ja avasi itse oman päävarjonsa.”
- (C, 430. hyppy, Pilot 140, sk. 1,38)

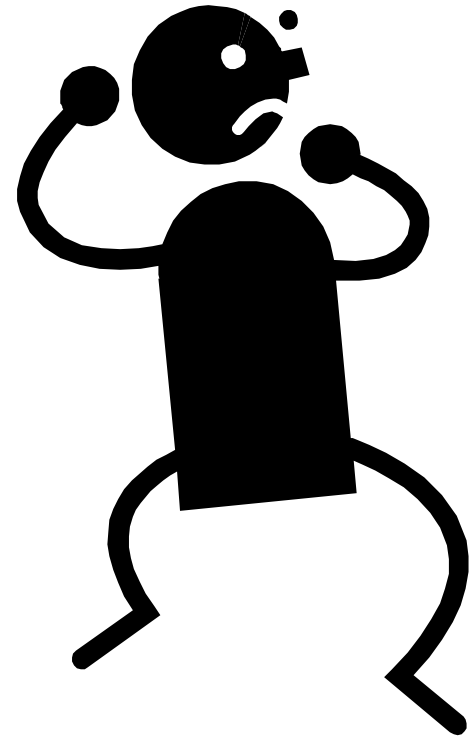
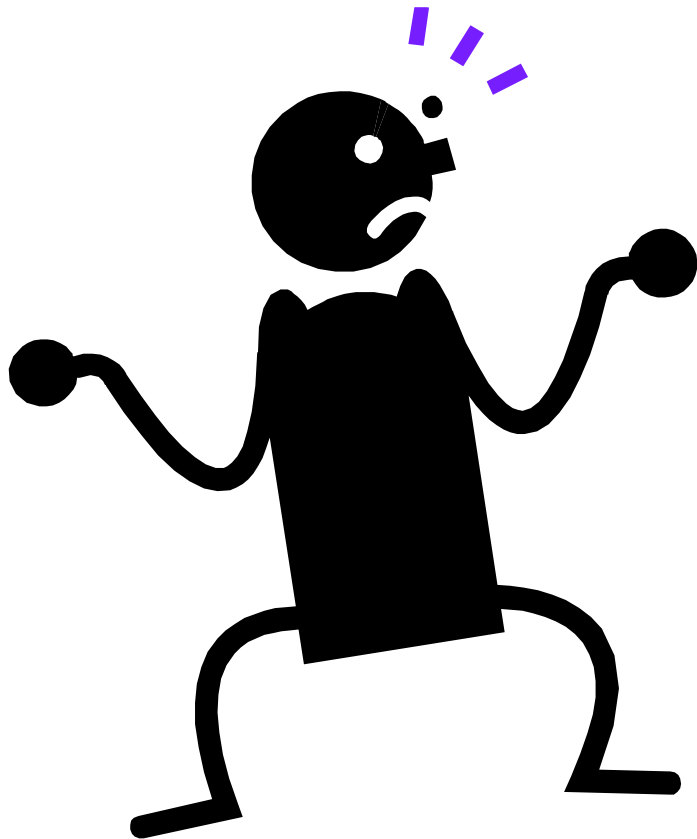
- ”Helikopterihyppy puistoon, loppuviedossa ei ollut yhtään tehoa ilmeisesti turbulenssin takia, tuli suoraan läpi. Suora finaali. Tuuli yltyi puuskaiseksi yllättäen (9 m/s). Puiston puut saattoivat aiheuttaa turbulenssia. Selkärankaan murtuma.”
- (D, 1000+. hyppy, Katana 107, sk. 1,54)

Suunnittele hyppysi

- Exit 1800m, avaus 1100m. 1. hyppy uudella varjolla, varjo vajoaakin nopeasti... Alas 8 m/s myötätuuleen, useampi kuperkeikka → kylkiluut murtuivat. (39. hyppy)
- Kuvunkäsittelyhyppy (10 m/s puuskat), loppuveto myöhässä. Nilkka vääntyi ja pohje revähti. (75. hyppy)

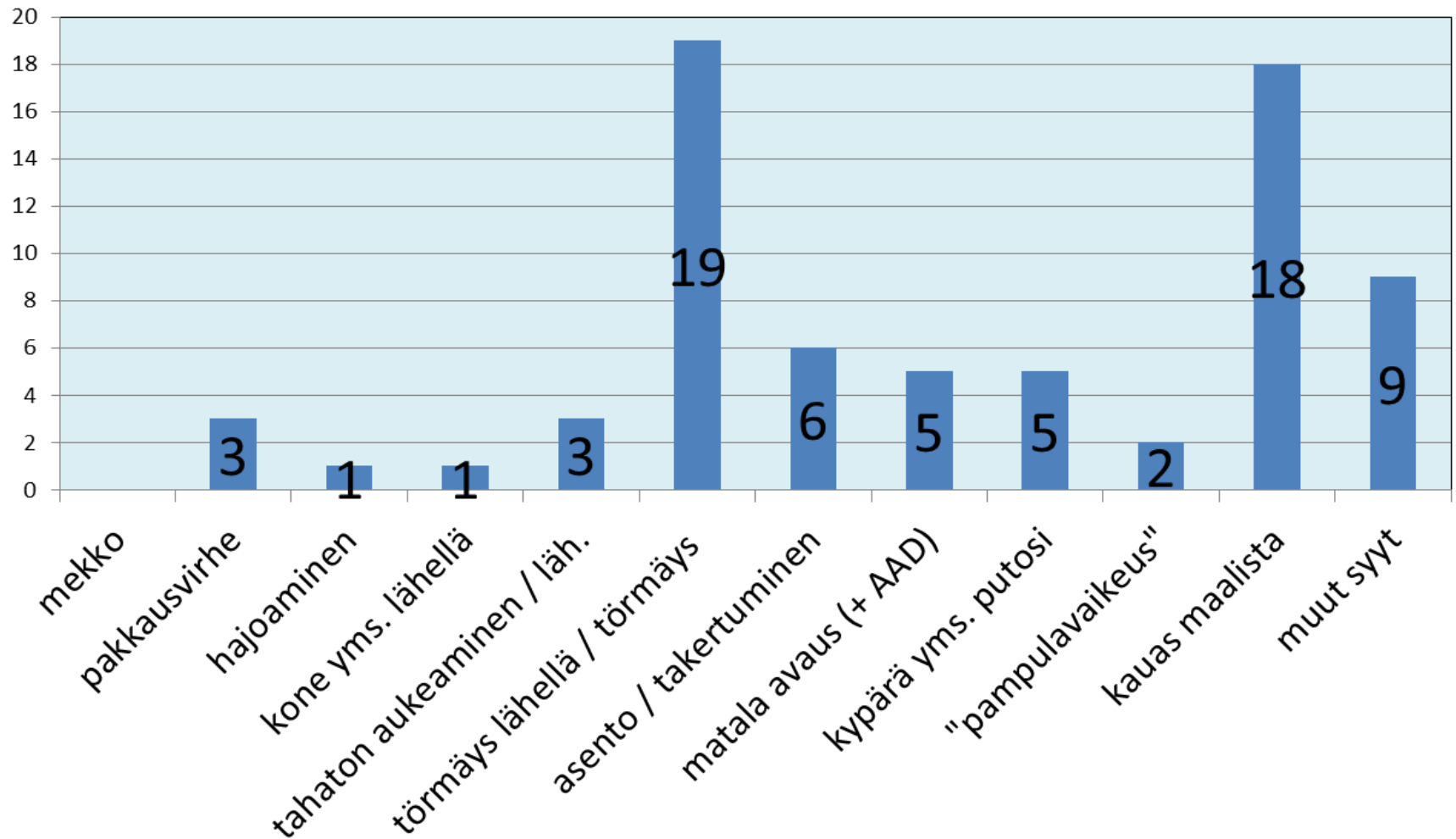
-
- Saderintama nosti tuulia koneen nousun aikana. Laskeutui sivutuuleen huonolle alustalle, jalka murtui. (94. hyppy)
 - Turbulenttisessa ja puuskaisessa (10 m/s) kelissä fleeri ei onnistunut. Kova laskeutuminen, nilkka murtui. (135. hyppy)
 - Pitäkää itsestänne huolta - ja toisistanne. Hyppyjä tulee vain hyppäämällä, mutta joskus on parempi olla maassa ja toivoa olevansa ilmassa kuin päinvastoin.

Muut

MUUT VAARATILANTEET 2013

yhteensä 72 kpl

AAD

- Tällä kaudella AAD pelasti todennäköisesti 3 henkeä
 - törmäyksessä tajuntansa menettänyt
 - liitohyppääjällä lattakierre ja pampula hukassa, vv-kahva puvun sisällä
 - oppilaalla pampula hukassa
 - 2 pallohyppääjää unohti korkeuden tarkkailun → kahdella varjolla alas
 - oppilas avasi varjon itse pintoihin, FXC toimi myös

Kauas maalista

- 18 kertaa laskeutuminen kauas alueelta
 - alkeisoppilaat 2
 - 1. tasohyppy, radio oli kuulunut huonosti
 - 6. hyppy, tuuli oli voimistunut nousun aikana
 - pk-vaihe 3
 - tuuli voimistui nousun aikana, tuulen suunta muuttui tai ylätuulen voimakkuutta ei tiedetty
 - jk-vaihe 1
 - tuuli voimistui nousun aikana, jopa 11 m/s, maahenkilö oli, mutta tuulimittaria ei valvonut kukaan

- A-lisenssi 2
 - tuulen seuranta vajavaista, GPS-spotti alatuulen puolella
- B-lisenssi 8
 - kulmahypyn spotti kaukana
 - liukuhypyn liu'un suunta väärä
- C-lisenssi 1 (+4)
 - pokanvanhin, tuulen suunta hukassa → 4/5 ympäri paikkakuntaa
- D-lisenssi 5
 - NMH laskeutui kauas eri syistä
- K 2
 - 9/10 laskeutui liitohypyllä alueen ulkopuolelle
 - 3/5 liitohyppääjää laskeutui alueen ulkopuolelle

Tahaton aukeaminen

- 2 kertaa ja 1 läheltä piti
 - apuvarjo osui pilotin penkin selkänojaan ja tuli osittain ulos ja vielä uloshyppyvaiheessa koneen lattiaan, avaus tapahtui välittömästi UH:n jälkeen
 - reppu hankautui uloshypyssä koneen ylös liu'utettuun liukuoveen; videolta näkee, että kaikki valjaan sisäpussin päällä olevat läpät olivat auki koko hypyn ajan; tynnyrin tekeminen häiritsi ilmavirtaa ja sisäpussi tuli valjaista ulos.
 - toisen hyppääjän jalka osui varavarjokahvaan kiinnivoltissa irrottaen sen tarrasta.

Tahallinen aukeaminen

- Muutama henkilö oli saanut idean testata useamman FXC:n toimivuuden lentokoneen sisällä tultaessa koneella alas - tarkoituksena oli saada FXC:t laukeamaan. Puuhamiehinä olivat erittäin kokenut hyppymestari sekä kokenut kelpparihyppääjä, jotka ottivat mukaansa kaksi tuoretta kelpparihyppääjää. Kaikilla oli varusteina kerhon oppilasvarjot.
- Hyppymestarin kertomus tiivistettynä:

- ”Kaikki mukana olleet reput olivat epäkelpoja oppilastoimintaan, yhdellä oli vedetty sen verran matalalle, että oli riski FXC:n herkistymisestä. Muissa oli vv:n pakkaus vanhana. Oppilastoiminnasta ei siis lähtenyt yhtään kelvollista reppua, ja kaikkien varavarjot olisi kuitenkin pitänyt avata. Nyt siis lisähommaa tuli kolmen FXC:n virittämisestä.
- Tässä ei mielestäni tapahtunut mitään niistä neljästä asiasta, joista vaaratilanneilmoitus pitäisi tehdä.

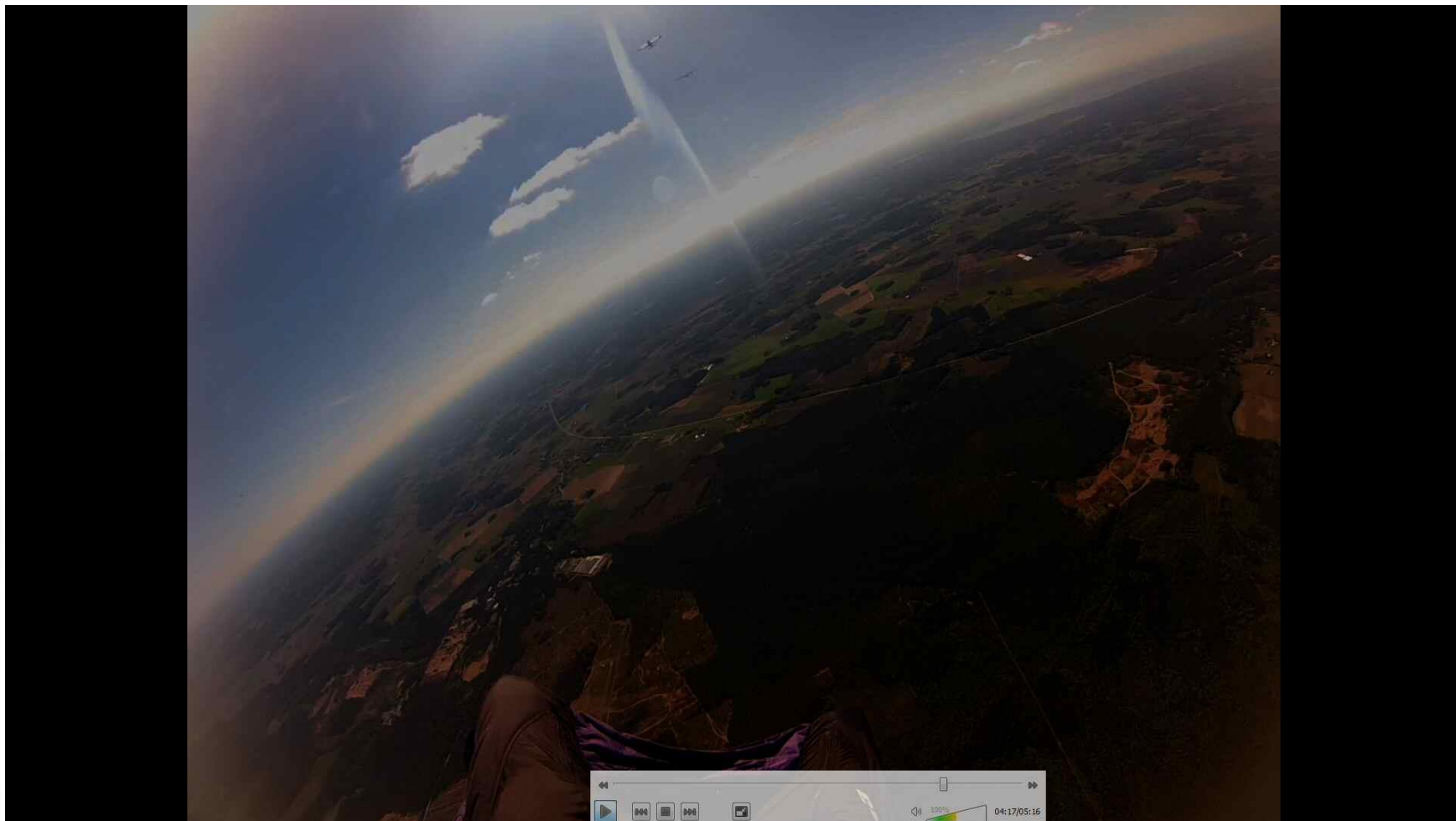
- Ennen tätä oma luotto FXC:hen oli hieman kyseenalaista. Nyt kuitenkin kun näki, kuinka samanaikaisesti kaikkien tatit ponkaisivat repuista, ei voi kuin todeta, että käytössä on hieno ja toimiva laite. Samalla myös selvisi, että mesulla on vain pari sekuntia aikaa kääntää oppilaiden laitteet pois päältä, kun Compilla lähdetään alaspäin 700 metristä. Se yksi FXC ei ollut yhtään herkistynyt.”

Törmäys

- Törmäys tai törmäys lähellä 19 kpl (hyppääjä/kone);
 - 2 alkeisoppilasta puuhun ja 2 katolle, 1 säiliöauton viereen ja 1 lähellä laskeutuvaa konetta
 - 1 jk-oppilas puuhun
 - B 1: avauksessa ryhmien välillä eroa noin 20 m.
 - C 6: mm.
 - ”[Purku sovittu 1500 m] Purku ehkä lipsahti alemmas, koska minulla oli piippa 1400 m ja en jaksanut ruveta sitä säätämään, koska ajattelin, että seuraan korkeutta kuitenkin aina käsimittarista. [1. kamerahyppy] Kameran syytä mahdollisesti, että en seurannut vaan purin vasta piipan äänimerkistä. Avauksessa lähekkäin.

- hyppykaveri tuli ja potkaisi kypärän päästä vapaassa, ei hallinnut kuvaan lähestymistä.
 - 10-way liukuhypyillä kupitti kuvan läpi
 - isolla liukuhypyillä liukui n. 10 m avoimen varjon vierestä
 - liitohypyillä läheltä piti –tilanteita (ks. nro 1, diat 58-59)
- D 4: mm.
- kulmahypyillä kaverilta ilmat pihalle
 - kone törmäsi hyppääjään (ks. nro 2, diat 60-61)
 - avauksessa lähekkäin

- Hinauskone oli tulossa hyppääjiä kohti liitohyppääjien avauskorkeudessa

– nro 1

- Päätimme lähteä hyppäämään 3 way perusflockia 2 muun kokemattoman siipipukuhyppääjän kanssa. Itse olin kaikista kokenein noin 25 hypyn pohjilta. Jo muutaman 3 wayn kouluttajan ja kokeneen konkarin kanssa hypänneenä en ymmärtänyt vaaraa joka piilee, kun kaikki ovat yhtä kokemattomia.
- Kävimme toki läpi yhdessä hyvin simppelin suunnitelman vain suoraan lentämisestä ja tasojen hakemisesta useaan otteeseen konetta odotellessa. Tarkoitus oli tehdä vain simppeli ja turvallinen ensilento yhdessä ilman mitään erikoista kikkailua. Kukaan ei ottanut lennon vaativuutta itsestään selvänä, joskaan emme myöskään uskoneet näin suuren vaaran olevan läsnä.

- Ensimmäisenä poistunutta värikästä pukua tavoitellessani samalla tasolle hävitin tummanvioletin toisen siipipuvun näkökentstäni ja ajauduin tiputtamaan korkeutta liian nopeasti. Tipuin kahta muuta selkeästi kovempaa suuressa taivutuksessa, koska jäin tuijottamaan alinta kohdetta aiheuttaen lisää taivutusta, jolloin puku ei enää lentänyt kunnolla eteenpäin ja luonut tarpeellista nostetta. Tipuin toista hyppääjää aivan vierestä hyvin kovalla nopeuserolla vain muutaman metrin päästä.
- **Osuma olisi todennäköisesti ollut kuolettava tai ainakin rampauttava.** Tilanne pysäytti minut täysin videon nähtyäni kerholla muiden kanssa, sillä kukaan meistä ei havainnut tilannetta ilmassa! Itse siitä syystä, että violettipukuinen hyppääjä jäi taakseni ja violettipukuinen hyppääjä taas kiinnitti huomionsa juuri ko. hetkellä toiseen suuntaan. Tilanne on hyvin nopea. Tämä pisti minut ajattelemaan alalajimme vaaroja aivan uudella tasolla. Tilanteet tulevat hyvin nopeasti ja seuraamukset voivat olla brutaaleja.

- nro 2 – Ennen hyppyä ilmoitin pilotille, että lähden suoraan liukuun eteenpäin, jolloin pilotti voi lentää muutamia sekunteja exitin jälkeen samalla vaaka- ja vertikaalinopeudella "vierelläni". Tämä ei ollut "stunt"-hyppy. Kyseessä on hyvin tyypillinen Porterin syöksy alaspäin viimeisen hyppääjän jälkeen. Tätä tapahtuu erittäin usein liitopuku- tai träkkihyppääjän lähtiessä viimeisenä.
- Ovella ennen uloshyppyä nyökkäsin pilotille, joka katseli taaksepäin. Normaalin exitin jälkeen noin 1-2 sekunnin sisään näin vilauksen koneesta. Samalla hetkellä koneen oikea siipi tai siiven kärki osui takaapäin kovalla voimalla päähäni. Iskun jälkeen maailma vilisi silmissä jonkun aikaa ja tein useita tynnyrejä ja samalla näin vilauksen taivaalle lentäneestä Gopro-kamerastani. Kamera oli kiinnitetty kypärään. Loppu vapaapudotus sujui iisisti ja avaus oli hieman korkeammalla. Alastulo ok.

- Miksi näin tapahtui?: Kone lähti syöksymään nopeasti alaspäin. Minun näkökulmasta katsottuna näytti kuin kone olisi samalla kallistanut/kaartanut hieman oikealle.
- Oli kuinka tahansa, niin ottaen huomioon liukuhaalarit ja pienemmän putoamisnopeuden, koneen vertikaali nopeus verrattuna hyppääjään oli liian nopea. Asiasta oli sovittu pilotin kanssa etukäteen ja molemmilla oli tiedossa, että kone lähtee uloshypyn jälkeen alaspäin ja hyppääjä lähtee normaaliin liukuasentoon.

Muut

- Kaksi noin 4-6-vuotiasta pikkupoikaa äitinsä kanssa. Äiti seisoivat sivumalla, kun pojat katselivat pysäköityjä lentokoneita. Pojat huomasivat tankkausalueella (moottori sammuksissa) olevan hyppykoneen ja lähtivät juoksemaan konetta kohti suoraan edestäpäin. Tiesin hyppykoneen olevan pian starttaamassa hyppylennolle. Pilotit ja hyppääjät olivat jo koneen sisällä. Huusin pojille varoituksen, sain juostua kiinni konetta lähempänä olevan pojan noin 10-20 m ennen konetta, toinen pojista pysähtyi samalla. Noihin aikoihin koneesta kuului turbiinimoottorin "naksahdus", joka edeltää koneen käynnistämistä. Kun saatoin poikia naisen luo hyppykoneen moottori käynnistyi.

- Mesujen ”hölmöilyjä”
 - linja pitkäksi → maastolaskeutumisia
 - mesu(t) pintoihin, kun avasi oppilaan varjon
 - oppilaalla ns. harjoitusmittari korkeusmittarina

HUOMIOITA

- Useita kertoja kävi ns. hyvä tuuri, aineksia pahempaan oli tarjolla
- Oppilaan oppaan perusturvallisuusasiat sekä riskien pienentäminen hyppytoiminnassa kannattaa kerrata ennen kauden alkua ja kauden aikana
 - ei ole häpeä kysyä tai etsiä tietoa
- UHP:n katsominen ennen hyppyä olisi suotavaa, samoin sään seuraaminen

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

- Opastakaa kokemattomampia hyppääjiä, lisenssihyppääjällä saattaa olla alle 30 hyppyä ja kenttätiimaa todella vähän!
 - v.....kin voi olla välittämistä, mutta asiallinen palaute ja opastus on usein toimivampaa
- Hyväksy omat taitosi ja kokemustasosi, ei liikaa uusia juttuja kerralla vain siksi, että ”tämä muuten voisi olla tosi coolia!”
 - opettele asia kerrallaan → stay safe

TURVALLISTA HYPPYVUOTTA!

**KOULUTUS- JA
TURVALLISUUSKOMITEA**